

mandátumot kapdaak.

A nemzeti demokrata párt sajtója, elsősorban a *Narodni Politika* csatlakozásra szólítja föl a cseh pártokat, azzal a célkitűzéssel, hogy „olyan többség jöjjön létre, amely elég erős a kormányásra.” A lap azután kifejti, hogy a vá-

laszlói reform vezéreszméje az államérdek, kell, hogy legyen. A kisebbségi pártokban a cseh törekvések lehangozást és elkeseredést keltettek. Hangoztatják, hogy a cseh törekvések nemcsak a legelemibb szabadságjogokkal ellenkeznek, hanem a békeszerződésekkel is.

Rába Dezső

vallomást tett p. Bónis Arkangyal ellen.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) A Markó-uccai fogházban szerda délután szembesítették p. Bónis Arkangyalt Rába Dezsővel, aki szemébe mondta p. Bónisnak, hogy a páter arra kapott megbízást, hogy a frankhamisítás ügyét beszélje meg a Kovács fivérekkel és járjon közbe, hogy azok vállalják a frankküggy ódlumát és ezzel Windischgrätzet, Nádasyt és a frankküggy többi szereplőjét mentesítsék a fele-

lősségrevondációtól. Azt is szemébe mondta p. Bónisnak, hogy a páter ötlele volt, hogy a kliséket külföldön helyezték el és így a gyanút ezzel is másfelé tereljék. P. Bónis a szembesítés során kerekén tagadta a Rába által előadottakat és csak annyit ismert be, amennyit már előzőleg is mondott, hogy a frankhamisításról annak kitalálása előtt már tudomása volt.

Nyolevanmilliárd az egyetem elhelyezésére.

A város közgyűlése egyhangulag megszavazta, de kíváncsónak tartja, hogy a szegedi egyetemre elsősorban a szegedi származású, illetőségű, vagy Szegeden lakó ifjak vétessenek föl.

A márciusi közgyűlés ötödik napján szépszámmal gyűltek össze a városatyák, hogy meghallgassák és megvitassák a tanácsnak az egyetem elhelyezésére vonatkozó javaslatát, amely a tárgysorozaton két pontra oszta szerepelt — pótírágyként. Az első, illetve a program 36. pontjának a címe „A szegedi egyetem építésével kapcsolatos intézkedések leírgyalása tárgydabban tancsi előterjesztés”, a második, azaz a 37. pont címe pedig „Az egyetem elhelyezésére szolgáló telkek megszerzése tárgydabban tancsi előterjesztés” volt.

A közgyűlési teremből a tanyai városatyák fölülönösen hiányoztak, ellenben az iparosok

annál nagyobb számban jelentek meg. A karzatoknak is szépszámu publikuma volt, leginkább munkáskínézésű munkanélküliek, akik arra voltak kíváncsiak, hogy lesz-e építkezés és munkaalkalom a nyáron.

Pont félőtkor lépett a terembe dr. Aigner Károly főispán a polgármesterrel és megnyitotta a folytatódó közgyűlést. Dr. Szendrey Jenő tanácsnok terjeszti ezután elő a tanács javaslatát. Elmondja, hogy a kultuszminiszterrel folytatott tárgyalások eredményeként milyen álláspont alakult ki, majd a következő javaslatot olvassa föl:

Javaslat az egyetem fölépítésére.

1. Mondja ki a közgyűlés, hogy a szegedi egyetemi telep sürgős fölépítését országos közérdekű, nélkülözhetetlen szükségletnek tartja; az építés gyors végrehajtása érdekében anyagi erejét szinte fölülmulólólag a legmehszebbmenő áldozatokra kész és a szegedi egyetem állandó elhelyezése céljaira följárulja: 1. tulajdonjogilag a Fogadalmi templom tér, Somogyi ucca, Erzsébet-rakpart és Árpád ucca által határolt, valamint a Tisza Lajos körút, Erzsébet-rakpart, Fenyő ucca, Markovits Iván ucca és állami polgári iskola, valamint a DMKE-épületek hátulsó része által határolt telkeket, a Tiszti-pavillon kivételével, továbbá a József főherceg tér, Nap ucca és Viola ucca által határolt telektömbnek északi részéből 1300 négyszöglet, jelen határozathoz csatolt mérnöki vázrajz szerint azzal, hogy a most említett területeket akkor adja tényleges birtokba és telekkönyvíleg a kincstár tulajdonába, amikor azokra az építés szempontjából szükség leend. Ezen följárulott területeken lévő magántulajdonok kisajátítási költségeit a város magára vállalja.

2. Mondja ki a közgyűlés, hogy a telken kívül az építkezési költségekhez azonnal hozzájárul 3.200.000 aranykoronával, ha az állam is 7.600.000 aranykoronás hozzájárulásából azonnal négymillió aranykoronát fordít az építkezésekre; a többi szükséges költséget az állami költségvetésben biztosítja és az egész építkezést három-három és fél év alatt befejezi.

Ha pedig az építkezés három periódusban történik, úgy a gyermek-, bel- és sebészeti klinikák, valamint a bonctani, kórbonctani és törvényszéki orvostani intézetet magában foglaló épületeket tartalmazó első építési periódushoz a telken fölül a város 1.065.000 aranykoronával járul, hogy ha ugyanazon periódus tartama alatt az állam 2.135.000 aranykorona költséget visel. A város törvényhatósági bizottsága a kisajátítási költségek, valamint a városi hozzájárulási költségek biztosítása céljából 5.500.000 aranykorona erejéig kölcsön fölvételét rendeli el és a kölcsön lebonyolításával a város tanácsát bizza meg, a kölcsönlevelek aláírására a város nevében fölhatalmazza dr.

Ellenindítványt senkisémet tett.

Mihálovics Dezső fölszólalása után dr. Papp Róbert szólalt föl. Nem akar gátat vetni, de rá szeretne mutatni egy fontos hibára. A város adja a telkeket az egyetemi célokra és körülbelül felével járul hozzá a költségekhez. Ha Kolozsvárott s Pozsonyban az egyetem ura megkezdheti működését és így Szegeden becsünteiné, tehát ki kellene kötni, hogy az építendő épületek csak addig maradnak az állam tulajdonában, amíg az egyetem céljait szolgál-

Somogyi Szilveszter polgármestert és dr. Taróczy Mihály tiszti főügyeszt. Mondja ki továbbá a közgyűlés, hogy az 5.500.000 aranykorona kölcsön fedezetéről az alábbiak szerint gondoskodik:

Az 5.500.000 aranykorona megfelel 79.750.000.000 papirkoronának. Ez az összeg 8,8 százalékos annuitást véve alapul, évenként kitesz 7.018.000.000 papirkoronát. Az évi annuitás fedezetéről kijelöljük az 1927. évi január 1-től kezdve:

a) A fogadalmi templom építési alapja javára 1927. évtől kezdve csak az e célra bérbeadott földek jövedelme szolgál, a házipénztár külön hozzájárulása megszűnik, vagyis e címen fölszabaduló 2.370.459.135. kp.

b) A nyilvános belegápolás és gyermekvédelem költségeire előirányzott hitel fölszabadulása után 3.000.000.000 kp.

c) Az 1429 holdas egyetemi föld várható bérjövödelmét a 250.000 K, évi 357.250.000 kp.

d) Az 50 százalékos községi pótdó keretében az előirányzat és a folyó évi kiadás között már is mutatkozó többletet 2.272.875.000 kp.

Összesen 8.584.135.000 kp.

Az ez évi annuitás fedezésére szükséges összeg az árfolyamvesztés és a kölcsön beszerzésével fölmerülő egyéb költségek a fölvenni szándékoltt 5.500.000 aranykorona kölcsönből nyer födözetet.

3. Végül kéri a m. kir. kormányt a törvényhatósági bizottság, hogy a város hozzájárulásával elhelyezendő tudományegyetemre a szegedi származású, vagy szegedi illetőségű, vagy állandóan Szegeden lakó ifjak nyernék elsősorban fölvételét és amennyiben az előírt föltételeknek megfelelnek, visszautasításban ne részesüljenek.

4. Mondja ki a közgyűlés, hogy az ügy rendkívüli fontosságára való tekintettel jelen határozatát a polgármester összehívott közgyűlés útján fogja eljuttatni a kormányzó ur főfőméltóságához, a miniszterelnök, a pénzügyminiszter, a vallás- és közoktatásügyi és a belügyminiszter urak Öngy. méltóságaihoz, ott is külön kérvén a szegedi egyetemi telep építésének azonnali megkezdését és gyors lebonyolítását.

ják. Azért indítványozza, hogy a város kösse ki magának azt a jogot, hogy a város által adományozott telkek és épületek tulajdonjoga visszazsall a városra, ha a szegedi egyetem bármiképpen megszűnik. (Helyes! Elfogadjuk!)

Frankl Antal kérdést intéz a polgármesterhez, hogy a klinikák fölépítése után fölszabaduló városi épületeknek mi lesz a sorsa és hogy melyek azok az épületek, amelyek fölszabadulnak.

Wimmer Fülöp a tanács javaslatát elfogadja, mert az egyetemet Szeged város számára biztosítani kell, de amennyire lehetséges, az építkezéseknél elsősorban szegedi munkaszerzőket, iparosokat és a helybeli anyagokat kell fölszabadítani, amennyiben az nem esik a költségek rovására. Ez a kívánság teljesen indokolt, mert a város többek között ezért is vállalja magára ezt a horribilis áldozatot.

A polgármester szólal föl, miután a főispán bezárta a vitát. Kijelenti, hogy elsősorban a szegedi munkások és iparosok foglalkoztatása céljából forszírozzák a gyorsabb tempójú építkezést. Frankl kérdéseire elmondja, hogy fölszabadul a felső ipariskola, a városi menhely, a Szentgyörgy-téri iskola, a kórház lefoglalt része, a rókaúti iskola, az állami gimnázium. Egyelőre nem szabadul föl a központi egyetem épülete, de arra nincs is szükség, de ha később fölszabadul, fölszabadul a városi kereskedelmi iskola is.

Papp Róbert megjegyzésére kijelenti, hogy a józan megfontolás törölte a javaslatból azt a részt, hogy a város kösse ki, hogy az egyetem megszüntetése esetén a telkek visszazsallanak a városra. Erre a közgyűlésnek gondolni sem szabad. A klinikákat csak kórházi célokra lehet használni. A kérdést különben is állandóan figyelemben fogja a város hatósága részesíteni.

Wimmer Fülöp a zárszó jogán azt a kívánságot fölmácsolja, hogy az az áldozat ne fojssa meg a várost egyéb szükségletek kielégítését, a város továbbfejlesztésének lehetőségéről. Szeretne megnyugtató kijelentést kapni erre. A tanács, nagyon helyesen, fölvette javaslatába, hogy a szegedi egyetemen minden szegedi polgár fia szabadon tanulhasson. Tudjuk, hogy a kormány Szeged kedvéért nem változtatja meg a törvényt, de reméljük, hogy előbb-utóbb a kormány mégis megszünteti ezt a csunya törvényt.

A polgármester újabb fölszólalásában kijelenti, hogy csak az első kérdésre kíván válaszolni. Az tény, hogy az egyetem építése nélkül többet áldozhatna a város a kövezésre és csatornázásra, mint így. A csatornázást újabb költséggel lehet csak megoldani. Azért város hatósága az eddigi mértékben továbbra is csatornázhat és kövezhet. A közgyűlés nyugodt lehet, a város fejlődése továbbra is az eddigi tempóban, sőt, ha lehet, még fokozottabb mértékben halad majd előre.

A főispán ezután kihirdette, hogy mivel ellenindítványt senkisémet tett, a tancsi javaslatát egyhangulag elfogadják minősített és ezerrrel mondja ki a közgyűlés határozatát.

Következett a második rész: az egyetem elhelyezésénél a kisajátítás kérdése. Dr. Szendrey Jenő tanácsnok a tanács nevében javasolta, hogy a közgyűlés írjon föl a kereskedelmi miniszterhez az egyetem elhelyezéséhez szükséges telkek megszerzéséhez szükséges kisajátítási jog sürgős megállapítása érdekében. A közgyűlés a tanács javaslatát hozzászólás nélkül egyhangulag elfogadja.

Negyedhatkor hirdette ki a főispán a közgyűlés határozatát, tehát a város törvényhatósági bizottsága ötégyed óra alatt megszavazott nyolevanmilliárd koronát a Ferenc József Tudományegyetem számára.

A német birodalmi vasut hatvan tisztviselőjét letartóztatták.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Berlinből jelentik: A német birodalmi vasutnak 60 magasabb állású tisztviselőjét passzív megvesztegetés bűncselekménye miatt letartóztatták. A nagyarányú megvesztegetésekről tudtak a vasut igazgatóságánál, a közlekedésügyi minisztériumban, sőt a frankfurti ügyészségen és a rendőrigazgatóságon is, anélkül, hogy annak elejét vették volna. A cél az volt, hogy magánfelek a megtévedt tisztviselők útján jelentékeny anyagi előnyhöz jussanak. A botrányba több magasrangú vasuti tisztviselő is bele van keverve.

Porzsolt Kálmán

a Pesti Hírlap ZSOLTJA előadását szombaton, 10-én tartja a Tiszában. (Harmonia.)